

2019 Artmagazin-dijasa az Art Market Budapest kiállítói közül az acb Galéria fotóstandja lett. A vásár felajánlása mellett, ami a jövő évi standdíj 25%-ának elengedése, a nyeremény része most következő interjúnk is, ami a galéria tulajdonosával kurátori minőségben is készült.

Topor Tünde – Winkler Nóra

MINDIG IS A LEGJOBB GALÉRIÁT AKARTAM CSINÁLNI

Beszélgetés Pados Gáborral, az acb Galéria tulajdonosával

Az acb Galéria fotóstandja a 2019-es Art Market Budapesten,
Farkas Gábor (középen), Eperjesi Ágnes (balra) és Pinczehelyi Sándor (jobbra) műveivel
Fotó: © Tóth Dávid / acb Galéria / HUNGART © 2019

Pados Gábor
© acb Galéria

Artmagazin: Először is szeretnénk gratulálni a nagyon rangos díjához!

Pados Gábor: Úgyis tudjátok, milyen régóta várok erre, gyakorlatilag egy Oscar-díjnak sem örültem volna anynyira, mint az Artmagazin díjának.

Kinek köszönöd, ha már Oscar-díj?

Anyukámnak, Jézusnak, feleségemnek, gyermekeimnek és hát nektek nagyon! A kollégáknak is természetesen, és elsősorban a művészeknek és a gyűjtőinknek.

Ha már anyukádat említetted elsőként... Milyen családba születtél? Milyen volt a gyerekkorod? Mutatott-e bármi jel arra, hogy érdeklődni fogsz a képzőművészet iránt?

Anyám fantasztikus energiabomba. Egyébként pedig első generációs értelmiségi családba születtem. Apám egy nagy építőipari vállalat gazdasági igazgatója volt Szombathelyen. Volt festmény az irodája falán, amire nem mondom, hogy tetszett, de valószínű, hogy gyerekkoromban ezek voltak az első képek, amiket láttam falon, meg azok, amiket a Képcsarnokból otthonra vásároltak. De különösebb művészeti érdeklődés nem ragadt rám otthonról. Ha külföldre mentünk – anyám imá-

dott ilyen utakat megszervezni –, természetesen mentünk múzeumokba is, de például Budapestre nagyon ritkán jártunk. Kisgyerekként egyébként inkább idegesítettek a múzeumok, nagyon unalmasnak tartottam őket, és anyám, bár lelkesedését soha nem veszítve, végül mindig megbánta, hogy elvitt, mert rettetően rosszul viselkedtem. Az első igazi komoly élményem, amikor tizennégy éves koromban a fejembe vettem, hogy elmegyek egyedül a pécsi Csontváry Múzeumba – ez volt életem első önálló útja is. Egyébként a 70-es, 80-as években rendszeren sztárok voltak bizonyos művészek, Csontváry is, szerintem nem volt olyan ember Magyarországon, aki ne tudta volna, hogy ki ő, vagy kicsoda Vasarely, Kondor Béla. Ma szerintem egy átlag tizennégy évesnek fogalma sincs róluk, pedig például Vasarely lehetne most is szupersztár Magyarországon.

Mi történt aközött, hogy anyukád elvonszol múzeumba, és tizennégy évesen már egyedül elutazol Csontváryt nézni?

Az, hogy nagyon sokat olvastunk a tesómmal. Lekapcsolták a szüleim a vilányt, és akkor a takaró alatt folytattuk... ácsoltunk laposelemből kis elemlámpát, azzal. Az irodalomtól meg csak egy

ugrás bármilyen művészet, a képzőművészet is, akár. Ez szintén generációs dolog: a 80-as években menő volt műveltnek, olvasottnak lenni. Ha valaki nem olvasott egy fontos könyvet, az rohadt nagy gáz volt, nem álltad meg a helyed bizonyos társaságokban. És volt a zene, ami szintén jóval előbb érdekelt, mint a képzőművészet, ebben az első meghatározó emlékem Nagy Andrásához kapcsolódik, aki általános iskolai osztálytársam, nagyon jó barátom volt (*ma a Janus Pannonius Múzeum osztályvezetője – a szerk.*), aki pont ma este tartja a tárlatvezetést a Nádor Katalin-kiállításon, a Capa Központban. Az ő édesapjának brutál komoly jazzlemez-gyűjteménye volt. A faterja mindennap ötig dolgozott, úgyhogy mi iskola után azonnal mentünk hozzájuk, és hallgattuk a jazzlemezeket, amíg haza nem jött, mert persze nem engedte volna, hogy bárki hozzájuk nyúljon. Hiperérzékeny volt ezekre, mint annak idején a bakelitekre mindenki. Aztán még a zenék: nyilván hallgattam Boney M-et is, de '78-ban, tizenkét éves koromban, amikor megjelent a Sex Pistols első lemeze, a kanadai rokonok meghozták ajándékba. Valószínűleg én voltam az egyetlen az országban, akinek megvolt ez az album. Úgyhogy a punkkal és a jazzel kezdődött a zenei identitásom kialakulása.

A fiatal Pados Gábor

Fotó: © Sáfán Csilla / HUNGART © 2019

Szarka Péter: *Cím nélkül*, 1987, vegyes technika,
80,5 x 60 cm és 135 x 170 cm

az acb Galéria jóvoltából / HUNGART © 2019

Punk voltál? Úgy is öltöztél?

Persze. Jó szakadtan öltözködtem, hülyén nyírtam a hajam, vagy belefésültem a szemembe, mint a Ramones. Volt egyébként egy Panache nevű punk-rock zenekarunk is.

Volt körülötted valaki, akár egy jó tanár, aki jól magyarázott, például a művészetről?

Sajnos többségében szörnyű tanáraink voltak. Az első ilyen élményem – amit visszatekintve nevezhetünk meghatározónak is – úgy tizennégy-tizenöt éves koromból való és Vörösváry Ákoshoz kapcsolódik, aki egy nagyon jó barátom anyukájának volt a pasija. A Balatonon Ákos kicsit foglalkozott velünk, elvitt a házához, mutatott dolgokat... És lehet, hogy miatta, de a barátom anyukájának – aki kötő kisparos volt, maszek, nagyon jól keresett – voltak Bálint Endréi, Anna Margitok, Ámos

Imrék, és azok eléggé tetszettek. Eleve imponált Vörösváryban a gyűjtői szenvedély. Meg imponált ez a fajta polgári lét, ami más volt, mint ahonnan én jöttem. Emlékszem, anyámnak is volt egy barátnője, akit szintén érdekelt a művészet, őt inkább a kerámiavonal, Kovács Margit, ilyesmik. Ott is nagyon jó ízléssel volt berendezve minden és állandóan be volt húzva a függöny, volt egy sejtelmes jellege annak a világnak. Gyerekként mindenesetre hatott rám.

Máshogy szeretted volna élni, mint a szüleid?

Igazából nekem semmi bajom a szüleimmel, és nem is volt. Sőt kifejezetten boldog gyerekkorom volt. Viszont nyilván máshogyan akartam élni, mint ők, ahogy minden tinédzser. De ez a fajta lázadás annyiban merült ki, hogy nem tanultam, és tizennyolc évesen elhátaroztam, nem fogadok el pénzt tőlük. Én akartam pénzt keresni. Irgalmatlanul

idegesített az iskola és mindenféle kötöttség. Rossz voltam, rossz iskolába jártam, rossz tanáraink voltak. Apám betolt egy gimnáziumba, ahova szerintem a tanulmányi eredményeim alapján nem vettek volna fel, és ott volt egy osztály, ahova az ilyen betolt gyerekeket tették. Egyedül a Szarka (*Szarka Péter képzőművész – a szerk.*) hűgával találtam meg a hangot, és akivel azóta is tartom a kapcsolatot, Prieger Zsolt, vele mintha egymás alteregói lettünk volna. Mentünk a gimnáziumba az évnytóra – ugye akkor minden fiúnak kötelező volt az öltöny, olcsó, műanyag öltönyök – és mindketten úgy lázadtunk, hogy Alföldi papucsot vettünk fel hozzá. Így találtunk egymásra Priegerrel, plusz a zenei meg az irodalmi érdeklődésünk miatt. Vele aztán komoly, nagy barátság kezdődött. És aztán a Faresz (*Farkas Gábor képzőművész – a szerk.*), Szarka, ez a közeg lett az alapvető az identitásomban. Szarka mindig irgalmatlan nagymenő csávó volt, és megfelelően

őrült is. Akkor Szombathelyen teljesen jó művészeti hangulat volt, mindenféle tekintetben. Csomó zenekar volt a Tanárképző Főiskolán, annak is a rajztanszékén. Nagy bulik voltak, tehát egészen más, mint amivé mostanra változott sajnós. Igazi városi pezsgés volt, ebből mára nem sok maradt.

Szombathelyen akkoriban nyílt meg a Képtár. Mi volt az első kiállítás, amit ott láttál, és érdekelt?

A Képtárba a nyitás körül minden szombathelyi elment, de az nem hagyott bennem maradandó nyomot. Az akkori Forradalmi Múzeumban volt egy El Kazovszkij-kiállítás, az nagyon nagy hatással volt rám – a nagy papírmásé kutyák. Ez a punkkal is összeért nekem; a nyolcvanas évek elején vagyunk.

Mondtad Fareszt, és ennek a győztes standnak, ami annyira tetszett nekünk, a fő falán az ő műve volt. Vele hogy kezdődött a barátság?

Még régebről ismerem, mint Szarkát, vele egy bandába jártunk. Volt egy Domus nevű bevásárlóközpont, na jó, nem bevásárlóközpont, tehát a Derkovits lakótelepen volt egy Domus nevű hely, és általában ott találkoztunk. Sok szó ott nem esett művészetről – inkább a piák és a könnyű drogok világa volt... Egyébként Faresz apja a *Vas Népe* főszerkesztője volt, anyukája meg a vasi Fényszöv vezetője. Ő pedig fotószakmunkásként végzett a gimnázium után.

És te mit kezdtlél el csinálni? Térjünk vissza oda, hogy elhatároztad, nem fogadsz el a szüleidtől pénzt. El is költöztél otthonról?

Nem azonnal. Mert az azért kényelmes volt, hogy kaptam enni, de nem szóltak bele, mikor megyek haza. Újságot kezdtem kihordani, mondjuk az nyilván nem annyira tetszett nekik, anyám inkább arról álmodozott, hogy ügyvéd leszek. Úgy képzelt el, hogy öltöny, nyakkendő,

diplomatatáska, és így osztom majd az eszt. Mint Petrocelli. Évekig nem is nagyon tudta megérteni, mi van velem. Apámat pedig ilyen szempontból azonnal elveszítettem. Ő aztán már nem is foglalkozott nagyon azzal, hogy mit csinállok. Csak nem értette, egyáltalán honnan van annyi pénzem újságkihordóként, jóval több, mint neki.

De jóval több pénzért nem az újságkihordásból lett...

Az újságkihordás azért volt nagyon jó, mert ugyan korán kellett menni dolgozni, hatra, de nyolckor már végeztem, és utána azt csináltam, amit akartam. A fiatalabb olvasók kedvéért: ebben az időszakban aki üzleteléssel akart foglalkozni, azt csak illegálisan tehetette, és ez ráadásul elég menő dolognak számított, mert az ellenállás egyfajta kifejezése is volt. Ellene ment minden kretén, életszerűtlen akkori szabálynak, plusz figyelni kellett, kihasználni azokat a réseket, amik a rendszeren mutatkoztak. Közel volt a nyugati határ is, ha valaki mert kockázatot vállalni, akkor adódtak lehetőségek, úgyhogy elkezdtem kavarni. Például szörme dolgokat hozni Lengyelországból, valutázni, orosz pezsgőt, Pick szalámit eladni osztrákoknak... Jöttek a szlovénok, azok a trappista sajtot szerették irgalmatlanul. Volt egy barátom, akinek a piacon volt üzlete, és ott, a hátsó ajtónál le lehetett váltani a szlovénokat. Mindennel kavartam. Azután jöttek a balatoni nyarak, amikor lementem dolgozni kempingekbe, ott halálra váltottam a turistákat. Placcmesterként dolgoztam, fulon volt a kemping – ez a nyolcvanas évek eleje –, csak jöttek és jöttek, nem fértek be. Előjegyzés kellett... és utána meg leváltottam az egész kempinget, de olyan szinten, hogy a vonyarcvashegyi kempingben volt hivatalos pénzváltó, és a kempingvezető mondta, hogy konkrétan benegyedtem a forgalmát. A faluból is a kempingbe jártak be, mert én többet fizettem. Annyi pénzt kerestem, ami akkori ésszel felfoghatatlan

volt. Egy nyári szezon alatt megkerestem az apám – aki jó keresetű ember volt – ötéves fizetését. Aztán kimentem Berlinbe fél évre és jól elköltöttem az egészet arra, hogy punkokkal bulizzak. El is fogyott minden pénzem, úgyhogy amikor egyik reggel arra ébredtem egy kreuzbergi lakásban, ahol matracon aludtam, hogy a konyhában az üvegbe belefagyott a víz, akkor összeszedtem a cuccaimat és másnap hazajöttem. Onnantól indultak a legálisabb üzleteim, mint például a teniszpálya-bérbeadás meg a vízibicikli- és a mopedkölcsönzés a Balatonon.

Mikor kezdtlél képeket venni?

Már rég a Csillával voltam, huszonkettő-huszonhárom éves lehettem. Béreltem lakást, bár még otthon laktam, csak kellett egy hely, ahova a valutát hozták, azt azért nem akartam a szülőknél csinálni. Szóval akkoriban vettem meg a Szarkától az első képet 30 000 Ft-ért, ami akkor azért jelentős pénz volt. Aztán az Újlak Csoportnak volt egy dunaújvárosi kiállítása, Ádám Zoli csinált egy rézkarcot, amiből lehúztak 8–10 darabot. Abból is hozzám került kettő. Hogy megvettem vagy ajándékba kaptam, nem emlékszem. Ezek lógtak a falamon. Aztán ahogy elkezdtem Pestre járni, az itteniek is látták, hogy mindig van pénzem, és kölcsönkértek. „Add vissza! Nem adom! Akkor adj egy művet!” – ez ment mindig. Ez a Szarkától vett, első darab most Veszprémben van kiállítva az Irokéz Gyűjtemény részeként a Dubniczay-palotában. Nagy festmény, egy nagy gesztus. De velem egyébként minden úgy zajlik, hogy valami elindul, aztán lesz... szóval, nem nagyon tervezetek, a gyűjtés sem volt előre elhatározott dolog. Nekem Szoboszlai (*Szoboszlai János művészettörténész – a szerk.*) mondta először, hogy te gyűjtő vagy! '98–99-ben.

Tehát elkezdtlél Pestre járni, voltak már képeid, és addigra már csináltad az Irokézt.

Előbb kezdtem Pestre járni, mint ahogy az Irokéz meglett, még amikor rágógumikat csempésztem Ausztriából. A Tom és Jerry-s rágónak én voltam a kizárólagos importőre. Persze full illegálisan. Telepakoltam az autómát és jártam az országot. Az Irokéz pedig egy ötven négyzetméteres papírbolt volt Szombathelyen, amit '91-ben nyitottunk Pajor Zsolt üzlettársammal (az ő anyukája volt Vörösváry barátnője). Vele indítottuk el a műtárgyvásárlásokat is. Eleinte csak tőlem kértek kölcsön, de Zsolttal volt egy dealünk, hogy amíg közösen csináljuk az Irokézt, mindent közösen csinálunk. Ennek lettek is előre nem látott negatív következményei, mindenestre az Irokéz Gyűjtemény is közös volt, egészen amíg szét nem váltunk.

Hányban nyílt meg Budapesten az acb Galéria és hogyan?

2003-ban. '99-ben ismerkedtünk meg Szoboszlai Jánossal. A Kis Varsónak volt egy helye a Hajós utcában, odamentem megnézni a *Tornasort (Tulajdonság, 2001)*, a Szobi meg éppen ott volt. Óriási hatással volt rám, mert csomó szakmabelit ismert. (Én nem sok mindenkit, mert azt tudni kell, az Újlakosok vigyáztak arra, hogy minél kevesebb mindenkivel ismerkedjek meg.) Képpen volt az elméleti műtárgybizniszben is, nem is tudtam, hogy vannak ilyenek is ebben a lötyi-pötyi világban. Mert az egész közeg lötyi-pötyinek tűnt, legalábbis az a rész, amit én ismertem belőle. De Jánossal nagyon összebarátkoztunk, mondtam neki, hogy vannak műtárgyaim és mondtam a neveket. Jé, mondta, ez totál ugyanaz, mint Dunaújváros (*Szoboszlai János épp akkor Dunaújváros kortárs kiállító intézményének vezetője volt – a szerk.*). Hívtam, jöjjenek el Szombathelyre, nézzék meg. Katával (*Szöke Katalin művészettörténész, akkor Szoboszlai János felesége – a szerk.*) le is jöttek, ment a hókuszpókusz, fehér kesztyű, minden. '99-et vagy 2000-et írunk. Jánosék teljesen el voltak ragadtatva, katalogizálták, lefotóztatták

Sulyok Miklóssal. Meg is jelent egy sárga könyvben (*Irokéz Collection 2001, Irokéz Gyűjtemény, Szombathely, 2001*) az egész, 2001-ben pedig már kiállítást csináltunk Szombathelyen, abban a padlástérben, amit aztán a sajtó elnevezett Irokéz Galériának. Úgyhogy elkezdtünk ott kiállításokat szervezni, majd az anyagot kibővítve bemutatta a Műcsarnok, ahol akkor Fabényi Juli volt az igazgató, akit még Szombathelyről ismertünk. János közben elment egy évre tanítani Chicagóba, leveleztünk, és akkor jutottunk el odáig, hogy szerezzünk Budapestre is egy helyiséget. Én, ha akkor Pestre jöttem, az Eötvös u. 2.-ben laktam, szemben pedig ki volt írva erre a lakásra, hogy eladó. Egyébként híres cigányprímás lakása volt, ahol most az acb van. Megvettem, közben János hazajött, 2002 szeptemberében pedig pár hétre elmentünk Chicagóba együtt, ekkor beszéltük át a galéria alapjait. Úgy néztek ki a tulajdoni részek, hogy 60% Pajoré és az enyém volt, 40% pedig a Szobi Előd Ágit hozta, Várnai Gyulát meg Csörgő Attilát. János csinált üzleti tervet is, ő egy igazi menedzser; hat évig vitte az acb-t és pénzt nem kellett bele rakni. Meggyőződése, hogy abban az úttörő időszakban a maximumot hozta ki belőle. Hiperszuper korrektül adta át, amikor kivásároltam. Csak hát olyan pici volt az egész.

Addig te csak csendestárs voltál?

Hat év alatt csak egyetlen megnyitón nem voltam ott, az összes többin igen. Sok támogatót is hoztam, mert az Irokéz Kft. viszonylag nagy cég volt; vevőket viszont abból a közezből, a papír-nagykereskedők világából egyáltalán nem tudtam hozni. Aztán amikor János 2009-ben lelépett, nem az foglalkoztatott, hogy az acb-vel mi lesz, hanem hogy konkrétan velem mi, mert akkor csődölt be a hárommilliárdos cégünk. Az, hogy félttem, nem a legpontosabb kifejezés. Három hónapig ültem a ház előtt Szentbékállán egy vödör borral és

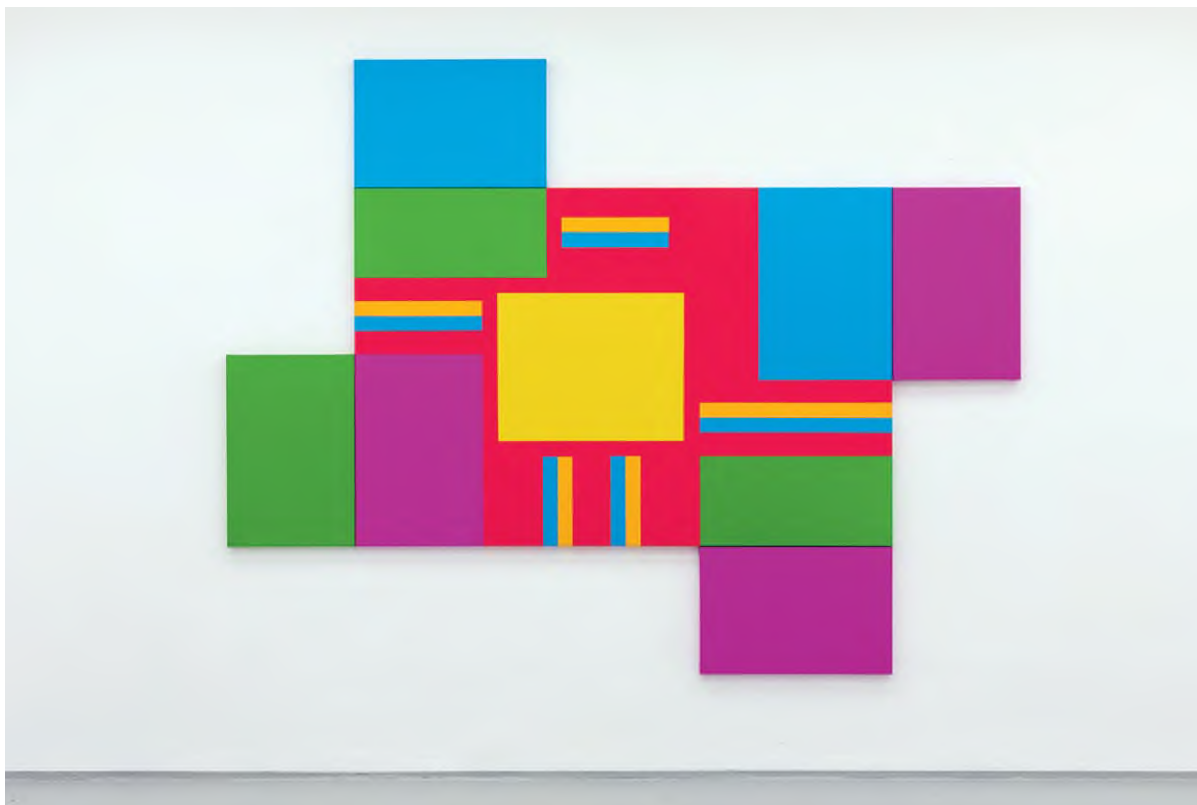
egy karton cigivel. Három hónap után Csilla – mert ő egy türelmes asszony – szólt, hogy drágám, össze kéne szedni magad. De azt az egészet nem akarnám még egyszer átélni. Aztán tényleg összedtem magam, ott voltak a gyerekek, egy autista gyerek, egy másik kicsi gyerek... Úgyhogy nekiugrottam az acb-nek.

Csilla kapcsán menjünk még vissza egy kicsit az időben, nézzük, mikor ismerkedtetek meg?

Tizenhét éves korunk óta vagyunk együtt. Szerintem legalább egy évig ment az, hogy minden reggel úgy időzítettem az iskolába menést, hogy a Szolgáltatóház nevű helyen, a Március 15. téren, a zebránál lehetőleg mindig összefussunk. Ha kicsit előbb értem volna oda, akkor belassítottam, ha késésben voltam, behúztam, szóval így. De észre se vett egy évig. Utána jöttünk össze, egy barátunk mutatott be egymásnak, és bedobtam mindent, amit csak el lehet képzelni. Amúgy legfőképpen művészetről beszélgettünk. Csilla egészségügyi szakközépbe járt, amikor én gimnáziumba, ezért keresztettk egymást az útjaink, mert ezek egymás közelében voltak. Csilla egyébként fantasztikus, támogató társ. Nemcsak elviseli a munkából fakadó hiányomat, hanem a gyűjtésben is messzemenőig támogat, és tudom, hogy ez nagyon ritka. Az utóbbi időben pedig a látókörünkbe kerülő textilművészekre ő hívta fel a figyelmemet. Egyébként ő is gyűjt, a 60–70-es évek kerámiáiból nagyon szép anyaga van.

Én az egyetlen aláírt Szokolov-cédémet neki köszönhetem, mert beálltam mellé beszélgetni egy sorba a Zeneakadémián. De ha visszakanyarodunk a galériatörténethez, mi volt a következő nagy ugrás, a paradigmaváltás?

János 2009 júniusában ment el, és 2009 szeptemberében csináltam egy raktárkipakolást, ami miatt elterjedt, hogy az acb be fog zárni. De ez után vettem

Bak Imre: *Graffiti*, 2019, akril, vászon, 240 x 310 cm

Fotó: © Tóth Dávid / acb Galéria / HUNGART © 2019

át igazából. Jó darabig ketten, az Orsival, akivel azóta is jóban-rosszban csináljuk (*Hegedűs Orsolya galériavezető – a szerk.*), aztán felvettünk egy asszisztens kollégánőt. Amikor Orsi idekerült, már tudtuk a Jánosról, hogy elmegy. Ebben is rém korrekt volt, hónapokig adta át a dolgokat, minden kérdésre válaszolt.

Aztán lett egy robbanásszerű változás vagy inkább exponenciális növekedés, hirtelen sokkal több ember lett, és plusz terek.

Ez szép fokozatosan lett. Talán hat éve, hogy felújítottuk a galériát. De 2013 és 2019 között ha hat-hét emberrel vagyunk többen. Ez nem annyira robbanásszerű, inkább tégláról téglára építésnek mondanám. Érdekes, hogy számotokra ez robbanásszerűnek tűnik, én belülről egész máshogyan látom.

Az sem volt robbanásszerű, hogy elkezdtek nagy vásárookra járni?

Ebben tényleg volt valami léptékváltás, amit a kiváló kortárs gyűjtő, Szűcs Feri nagyvonalú baráti támogatásának köszönhetünk. Ez az után következett be, amikor először vettek fel bennünket a FIAC-ra, 2009-ben. Bár már Szoboszlaival is jártunk külföldi vásárookra, a Vienna Contemporaryn például most voltunk tizenhetedik alkalommal, vagy voltunk a bolognai Arte Fierán... szerintem ebben is elég unikálisak voltunk, mert akkoriban kevesen jártak... Szóval az világos volt már 2003-ban is, hogy vásárokra kell járni. Persze, hogy hogyan termed ki egy komoly vásár költségeit, amikor 50 000 euró az Art Basel és 5000 euró az akkori vezető művészem legdrágább képe, az más kérdés. Ez teljesen szurreális volt.

Volt az a paradigmaváltás is, amikor a kortársaid mellé bejöttek a neoavantgárd művészek, és kicsit el is tolódott feljűk a hangsúly...

Nem igaz. Sokszor kapjuk ezt, mert senki nem figyel oda. Ha megnézik például az utóbbi öt év programját, még mindig kétharmad-egyharmad az arány a fiatal- és középgenerációs művészek javára. Az más kérdés, hogy komoly vásárookra milyen nevekkel érdemes pályázni.

Ma rengeteg művészed van. Hogyan van érzelmi és agyi kapacitásod, hogy benne legyél mindenki sztorijában, minden műben? Az acb-nek korábban pont az volt a fő védjegye, hogy szinte egy gang, ahol mindenki mindenkivel jóban van, bulizás az egész. Szinte életforma volt az acb-hez tartozás,

Az a tudásbéli hiány, ami a szakmát a Pécsi Műhellyel kapcsolatban jellemzi, és az ebből fakadó mellőzöttség nagyrészt a vidékiségükkel volt kapcsolatba hozható.

Pinczehelyi Sándor: *Csillagcipelés (S) II.*, 1989, zselatinos ezüst nagyítás, akril, ceruza, 70 x 100 cm
Az acb Galéria jóvoltából / HUNGART © 2019

most viszont, amikor több mint negyven művészed van, biztos, hogy nem irányul mindenkire annyi figyelem, amennyit szeretne. Vagy amennyit te is szeretnél adni esetleg. Ez biztos probléma.

Ez a dolog természetéből fakadó probléma. Valóban vannak művészek, akik ugyanazokat az elvárásokat támasztják a galéria felé, mint korábban, önmaguk felé meg semmivel sem támasztanak nagyobb követelményeket, olyanokat, amiket pedig a mai művészeti világ megkövetel. Ebből persze vannak konfliktusok, lesznek is. Ahhoz, hogy az acb magasabb szintre lépjen, jóval nemzetközibbé kell válnia. A művészportfóliónk és a következő évi programunk erről már árulkodni fog. Bizonyos művészek úgy érzik majd, hogy kiszorulnak a kiállítási lehetőségéből, viszont

ez egy újabb félreértés, hiszen azokat a művészeket, akiknek jó anyaguk van és azt jól is tudják prezentálni felénk – és itt direkt használom a többes számot –, mindig bemutatjuk. Akik viszont művészi válságban vannak, nem tudnak megfelelő energiákat összpontosítani a művészetükre, azokat nem állítjuk ki. És ebből voltak is, vannak is és lesznek is feszültségek. Hiszen a művészek általában úgy érzik, hogy tökéletes, amit csinálnak, egy jó galerista pedig szerintem mindig igyekszik tudni, mit érdemes bemutatni egy adott művésztől, és tájékozottabb is sok esetben, mint a művész. Mindig mondom a művészeknek; neked az a dolgod, hogy jó művészetet csinálj, nekem az a dolgom, hogy jó galériát csináljak. És ha én érdektelen galériát csinállok azzal, hogy a te gyengébb műveidet mutatom be, az neked sem lesz jó.

Azért művésznek lenni nem olyan, mint a galériacsinálás; simán belefér, hogy épp válságban van valaki, vagy csak nem olyanokat csinál, ami most éppen tetszik, bár lehet, hogy pár év múlva már mindenki azt fogja nagyra értékelni. Nem az-e a galériás és művész közti szövetség lényege, hogy a galériás ilyenkor is a művész mellett van, és fogát összeszorítva, de kívárja, hogy az valahova jusson?

Én nem azt akarom mondani, hogy elengedem a kezét, egyébként többek között azért van annyi művész az acb-ben, mert senkinek nem tudom elengedni a kezét. Több olyan művész van, akitől már lehet, hogy rég meg kellett volna válnom, de nagyon nehezen tudok embereket kirúgni, ez örült gyenge pontom. Egyébként pedig azt még megjegyzném, egy galériásnak jóval összetettebb

Eperjesi Ágnes: *Kúszás I.*, 1988, fotogram, 254 x 101 cm

Az acb Galéria jóvoltából / HUNGART © 2019

a feladata, mint mondjuk egy kurátor-nak, akinek csak egy-egy projekt erejéig kell kapcsolatot tartania egy művész-szel. A művész-galériás viszony inkább hasonlít a házastársi viszonyhoz, amikor jóban, rosszban együtt vagyunk. És ahogy egy művésznek vannak gyengébb időszakai, ugyanúgy egy galeristának is lehetnek. Egyébként pedig, ahogy volt is szó erről, a kollégák száma is megnövekedett. Ha nem is tudok mindenki ügyeinek minden apró részletével foglalkozni, de vannak kiváló munkatársaim, akik segítenek ebben.

Bak Imre, akinek most az acb összes tereiben van kiállítása, mióta van kizárólagosan nálad?

Bak Imre korai műveivel már korábban is foglalkoztunk, de az új képeivel is, úgy, ahogy a többi más galéria is, akikkel addig kapcsolatban állt. Aztán egy bizonyos idő eltelte után Imre maga mondta, hogy szeretné, ha az acb képviselné kizárólagosan. Az lehet, hogy beszéltem neki arról, hogy Magyarországon csak azért ragaszkodik az acb ahhoz, hogy kizárólagosan képviseljen bizonyos művészeket, mert másképp egyszerűen nem lehet az árakban rendet tenni. Ha több galéria foglalkozik egy művésszel, akkor az egyik galéria mindig aláajánl a másiknak. Szerintem Imre érezte az acb-ben azt az erőt, hogy egyrészt az árait közelítjük a kvalitásához, másrészt hitt abban, hogy a nemzetközi megjelenését mi jól tudjuk menedzselni. A két utolsó nagy

múzeumi vásárlás tőle a Metropolitan-tól és a Tate-től volt. És a Metropolitan 60-as évekbeli művet vett, a Tate 70-es évekbeli, a nagy német múzeumokban 80-as, 90-es évekbeli művek vannak, a Stockholmi Moderna Museet-be pedig egy új mű került tőle. Ezeken kívül is rengeteg magyar és nemzetközi múzeumban ott vannak a művei. Imre tényleg fantasztikus műveket csinál most is; ez nem minden, az ő korában lévő művészre igaz, sajnós.

Beszéljünk kicsit a stand kapcsán arról, hogy idén először állítottatok ki az Art Market Budapest fotószekciójában. A fő falon Farkas Gábor (Faresz) hatalmas kemogram triptichonjával, ami a mára aranykornak tűnő időszak, vagyis a 80-as évek szerencsés módon megmaradt, pontosabban általad megmentett rekvizituma. Te szedted le a padlásukról. Mellette Pinczehelyi Sándor sorozata, ami a neoavantgárdot képviseli, és vele szemben Eperjesi Ági abszolút klaszikus, emblematikus műve, egy szerelmi fotogram. Ki volt a kurátor, ki válogatta ide a műveket?

Nálunk nincs feltüntetve kurátor a kiállításoknál. Érték is emiatt kritikák, de nem véletlen, hogy nem Pados Gábor Galériának hívják az acb-t. A brandépítésbe nem fér bele saját brandek építése; aki ezzel nem tud azonosulni, annak nem kell az acb-ben dolgoznia. De ezt csak közbevetőleg mondtam el, mert ezt a standot én találtam ki, és ezért

is vagyok különösen büszke a díjra. Az Újlakosok révén az első műtárgyaim is fotóalapúak voltak, úgyhogy bár az Art Market fotószekciójában idén állítottunk ki először, tőlem a fotó sose volt idegen. A neoavantgárdot pedig erős fotófókusz jellemzi, az eszköztelenség és a pénzhiány miatt sokan kezdtek el akkoriban fotóval foglalkozni.

Itt a neoavantgárdot egy pécsi művész, Pinczehelyi Sándor sorozata képviseli. Ő mióta van nálatok?

Korábban ő is volt párhuzamosan másik galériánál, de kizárólagosan úgy négy-öt éve, amióta a Pécsi Műhellyel elkezdtünk foglalkozni. Ami úgy kezdődött, hogy a másodlagos piacról elkezdtek behordani hozzám műveket, és a korábbi gyűjtéseimből fakadóan a gyűjteményemben is voltak ilyenek. Számomra óriási felfedezés volt az a mennyiségű minőségi mű, ami a Pécsi Műhelyhez köthető. Ahogy elmélyültem a történetben, egyre világosabbá vált számomra, hogy az a tudásbéli hiány, ami a szakmát a Pécsi Műhellyel kapcsolatban jellemzi, és az ebből fakadó mellőzöttség nagyrészt a vidékiséggel volt kapcsolatba hozható. Ha az ember rendesen belemélyed, akkor rájön, rengeteg dolgot jóval előbb csináltak meg, mint a budapestiek, sőt a land art műveik szinte példa nélküliek a magyar avantgárd sztorijában. Sándor művei pedig ehhez képest még rendelkeznek valami finom politikai töltettel, történelmi reflexióval is.

Enteriőr Tót Endre *Layout festmények 1988–1991* című kiállításáról, 2019, acb Galéria

Fotó: © Tóth Dávid / acb Galéria / HUNGART © 2019

Enteriőr Batykó Róbert *Vörös szem* című kiállításáról, 2019, acb Galéria

Fotó: © Varga-Somogyi Tibor / acb Galéria / HUNGART © 2019

A legújabbban hozzád igazolt művész Eperjesi Ági...

Igen. Eperjesi Ágiban már régóta gondolkodtam és egy éve meg is kerestem. Beszélgettünk, volt egy csomó vitánk is egyébként. Határozott elképzelése van a dolgokról, de azt gondolom, azon egy percig sem gondolkozott, hogy szeretne-e acb-s művész lenni, vagy sem. Kevesen tudják, még a szakmában is, hogy milyen kivételes életmű az övé.

Öröm látni, hogy egyre több nő van a művészek között, de a kérdés nem feltétlenül csak emiatt merül fel: az indulástól mostanáig mi változott? Például abban, amit a galériával el akarsz érni?

Mindig a legjobb galériát akartam csinálni. Csak az volt és maradt a kérdés, hogy hol a legjobbat. De erre a mostani válasz az, hogy egy Európában megkerülhetetlen, nemzetközi terepen is működő, nagyon jó galériát akarok vinni. Erről szól ez a mostani időszak. Tudom, hogy többen szkeptikusak a tekintetben, hány magyar művész érhet el nemzetközi sikereket, lehet ismert nemzetközileg, kerülhet be jelentős múzeumokba. Jól emlékszem, hogy öt-hat éve az hangzott el, maximum egy

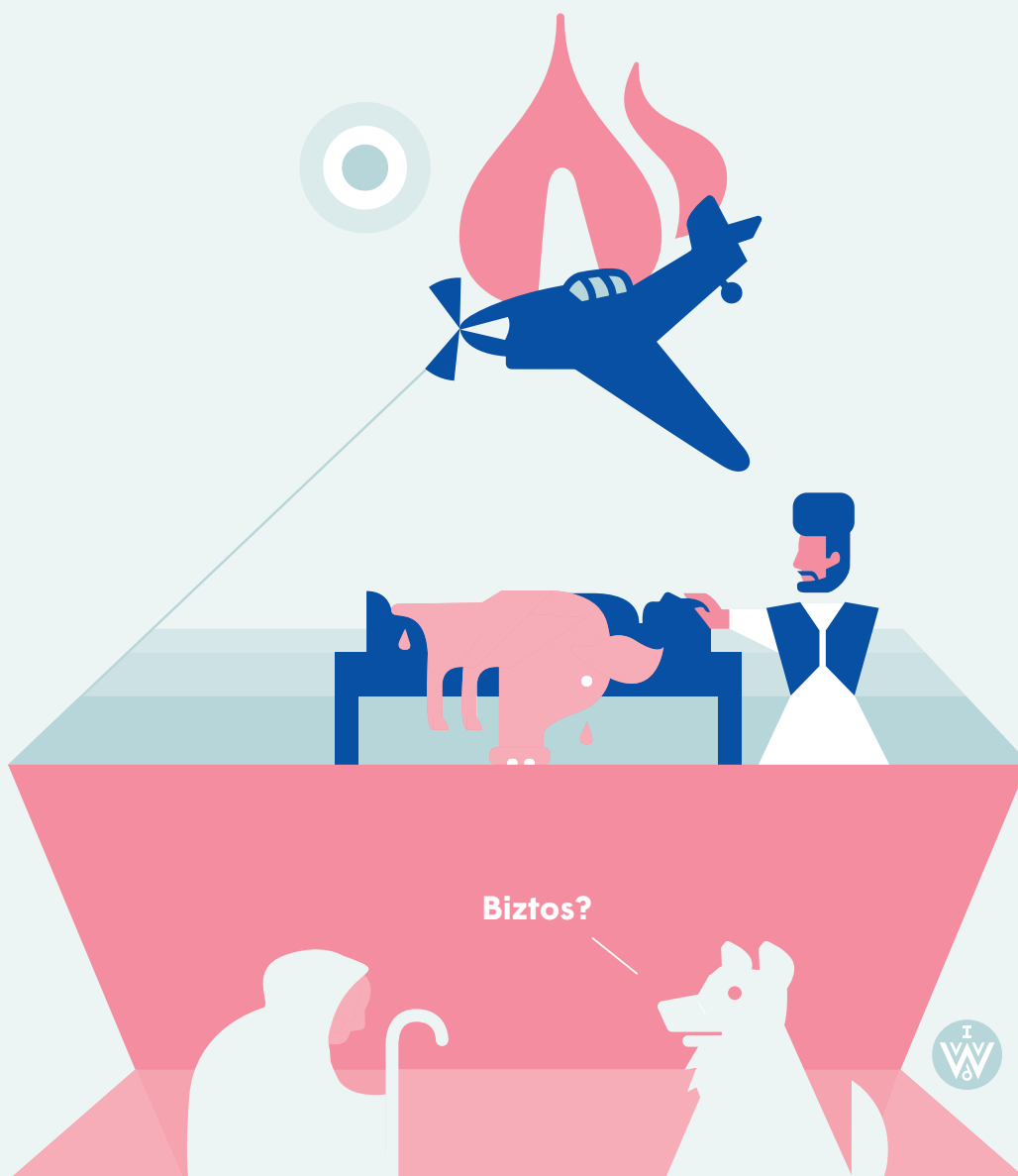
művész juthat be a nemzetközi kerítésbe. De azóta többen is bekerültek: Bak Imre, Jovánovics György, Ladik Katalin, Maurer Dóra, Nádler István, Pinczehelyi Sándor stb., tényleg, a teljesség igénye nélkül. Én azt gondolom, hogy nincsenek ilyen számbéli korlátok. Az számít, ki milyen műveket csinál, ki hogy menedzseli magát, kit hogy menedzselnek, milyen galériák vannak és milyen háttér, akik segítik a dolgok alakulását. Mondjuk óriási hátrány, hogy az intézményrendszerünk olyan, amilyen. Ez akadályozza a karriereket. És természetes, hogy a magyar gyűjtők anyagi lehetőségei nem olyanok, mint a nagy nyugatiaké. De elképesztő előrelépéseket köszönhetünk nekik, nemcsak a vásárlásaik, de a múzeumi adományozások, intézményi kapcsolatok kiépítése terén is. Ugyanakkor meggyőződésem, hogy komoly, igazi nagy vásárookra azért vesznek fel olyan nehezen magyar galériát, mert nem tudunk olyan hazai vásárlóerőt vinni oda, mint mondjuk egy mexikói vagy brazil galéria, akivel utazik harminc potens gyűjtő. De ez egy folyamat, építkezés, amiben nagyon fontos eredményeket értünk már el, és szentül hiszek abban, hogy közösen még nagyobb eredményekre vagyunk képesek. Az együttműködés nagyon hasznos, erre talán

a Bookmarks a legjobb példa, amit példaértékű kezdeményezésként tart számon a nemzetközi szakmai világ.

Utolsó kérdésként: mindjárt mentek az Art Basel Miamira Ladik Katalin műveivel. A vásári jelentkezéseknél, nagy, nemzetközi múzeumokkal való együttműködésekénél érzed, hogy a státuszod megváltozott? Hogy más pozícióból indulsz most, mint mondjuk nyolc évvel ezelőtt?

Persze. Egyre több olyan vásár van, ami a jelentkezés meghirdetések megkeres bennünket, hogy nagyon szeretnék, ha kiállítanánk. Sok olyan vásár is, ahová nyolc évvel ezelőtt nem vettek volna fel. Ugyanakkor létezik a nyugati galériás világ Kelet-Európához fűződő viszonyában egyfajta gyarmatosító szemlélet, amit én a magam részéről tüzzel-vassal irtok. Hiperérzékeny vagyok erre. Csak egyenrangú üzleti és szakmai kapcsolatokkal van értelme hosszú távon dolgozni, a többi csak elszívja a lényegi munkától az energiákat. Márpedig ebben a szakmában szükség van az energiákra.

Művésztitok I Találd ki, ki lehet a rejtvényben megbújó művész!

Design & ötlet: Willem van de Ven

Az **Artmagazin** és a **Loffice** közös játékra invitál téged: a következő számok lapjain fejtő feladványokba bújtatott művészeket fogsz találni. Légy te is „art detektív”, és az egy-egy nemzetközi alkotóra utaló vizuális rejtvényekben a rá jellemző, nyomravezető jelek és szimbólumok segítségével találd ki, hogy kire gondolhattunk!

Megfejtetted a művésztitkot? Küldd be a helyes megfejtést a www.loffice.hu/muvesztitok weboldalon található úrlapon keresztül, és a helyes megfejtők között kisorsolunk egy ajándécsomagot, ami egyéves Artmagazin-előfizetést és egyhavi Loffice Coworking-bérletet tartalmaz.

Jó szórakozást!